

Vyvěšeno dne: 21. 10. 2026
Svěšeno dne: 4. 11. 2026
Dagmar Dolníčková

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Michala Bobka, soudce Ivo Pospíšila a soudkyně Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **Ing. Dušan Juříček**, bytem Hynčice pod Sušinou 70, Staré Město, zast. JUDr. Tomášem Vymazalem, advokátem se sídlem Wellnerova 1322/3, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 7. 2024, č. j. MZP/2024/250/1741, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2025, č. j. 11 A 97/2024 - 81,

takto:

I. Okrašlovací spolek čelákovický **není** v řízení o kasační stížnosti osobou zúčastněnou na řízení.

II. Kasační stížnost **se zamítá**.

III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Žalovanému **se** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Česká inspekce životního prostředí (dále „ČIZP“) shledala rozhodnutím č. j. ČIŽP/48/2023/316 ze dne 23. 2. 2024 žalobce vinného ze tří přestupků podle § 88 odst. 1 písm. c), e) a i) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále „ZOPK“). Uložila mu proto pokutu ve výši 90 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Prvního přestupku podle § 88 odst. 1 písm. c) ZOPK se žalobce dopustil tím, že v období od 31. 7. 2020 do 1. 6. 2021 odstranil bez povolení orgánu ochrany přírody prostřednictvím

podnikající fyzické osoby Jana Váni a neznámé osoby skupinu dřevin rostoucí mimo les o rozloze 1350 m^2, čímž porušil povinnost stanovenou § 8 odst. 1 ZOPK.

[3] Druhého přestupku podle § 88 odst. 1 písm. i) ZOPK se dopustil žalobce tím že, v období mezi 1. 1. 2021 do 1. 6. 2021 narušil prostřednictvím neznámé osoby při výstavbě, resp. opravě, melioračního systému, budování cesty a rozhrnutí materiálu z prováděných činností podmáčené louky na pozemcích p. č. 1918/1, 1918/4 až 1918/14, a to konkrétně na pozemcích p. č. 1918/1, 1918/5, 1918/6, 1918/7, 1918/8, všechny v katastrálním území Chrastice, ustálený vodní režim, půdní poměry i vegetaci. Oslabil tak bez souhlasu orgánu ochrany přírody ekologicko-stabilizační funkci významného krajinného prvku (dále „VKP"), údolní niva Chrastického potoka. Tím porušil povinnost stanovenou v § 4 odst. 2 ZOPK, tedy škodlivě zasáhl do VKP bez souhlasu orgánu ochrany přírody.

[4] Za třetí byl žalobce shledán vinným z přestupku podle § 88 odst. 1 písm. e) ZOPK, kdy v období od 1. 1. 2021 do 1. 6. 2021 narušil prostřednictvím neznámé osoby při výstavbě, resp. opravě, melioračního systému, budování cesty a rozhrnutí materiálu z prováděných činností podmáčené louky na pozemcích p. č. 1918/1, 1918/4 až 1918/14 v katastrálním území Chrastice, místo opakovaného výskytu a preferované prostředí zvláště chráněného druhu (dále „ZCHD"), živočicha chřástala polního. Tím porušil povinnost stanovenou v § 50 odst. 1 a 2 ZOPK, tedy nedovoleně zasáhnul do sídla, biotopu a přirozeného vývoje ZCHD.

[5] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, o kterém rozhodl žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím. Napadené rozhodnutí změnil v části 1) I. výroku, kde vypustil text „*a další neznámé osoby*" a text „*1350 m^2*" nahradil ve výroku údajem „*650 m^2*". Dále v napadeném rozhodnutí ve výroku I. vyňal jeden z pozemků a jednotlivě rozepsal pozemky zasažené přestupky.

[6] Následně žalovaný vydal opravné rozhodnutí, kterým opravil chybu v psaní a počtech v části „*650 m^2*" na „*600 m^2*". Proti tomuto opravnému rozhodnutí podal žalobce rozklad, který byl dne 15. 5. 2025 žalovaným zamítnut.

[7] Rozhodnutí o odvolání napadl žalobce u Městského soudu v Praze, který žalobu zamítl v záhlaví označeným rozsudkem. Městský soud uvedl, že žaloba je z velké části tvořena opakující se argumentací, kterou žalobce uplatňoval již v přestupkovém řízení. Městský soud se v rozsudku zabýval celkem pěti okruhy námitek, a to konkrétně 1) nesprávným doručováním a prekluzí; 2) nenaplněním skutkové podstaty vytýkaných deliktů; 3) zásahem do významného krajinného prvku údolní niva; 4) zásahem do biotopu chráněného druhu živočicha chřástala polního a 5) nepřiměřeností výše uložené pokuty. Všechny námitky vyhodnotil jako nedůvodné.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného a oznámení OZNŘ

[8] Žalobce (dále „stěžovatel") napadá rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s."). Navrhuje rozsudek zrušit a vrátit věc městskému soud k dalšímu řízení.

[9] Žalobce předně namítá nedostatečně zjištěný skutkový stav a nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného spočívající v rozporu mezi jeho výrokem a odůvodněním ohledně rozsahu odstraněných dřevin rostoucích mimo les. Podle stěžovatele je rozhodnutí vnitřně rozporné, neboť ve výroku žalovaný uvádí odstranění porostu o výměře 650 m^2, zatímco v odůvodnění vychází z výměry 600 m^2. S ohledem na tento údaj vydal žalovaný opravné rozhodnutí, které stěžovatel napadl rozkladem, jelikož tuto chybu nepovažoval za pouhou chybu v psaní a počtech.

Stěžovatel namítá, že městský soud přezkoumával původní znění rozhodnutí žalovaného a s námitkou rozporu mezi výrokem a odůvodněním se věcně nevypořádal, ačkoliv se jednalo o okolnost, kterou měl zohlednit i z úřední povinnosti.

[10] Zadruhé měl městský soud nesprávně posoudit otázku prekluze, a to kvůli nesprávnému doručení oznámení o zahájení přestupkového řízení. Stěžovatel nesouhlasí s posouzení městského soudu ohledně materiálního doručení prostřednictvím jeho právního zástupce JUDr. Tomáše Vymazala. V kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že tomuto advokátovi nemohlo být řádně doručeno, jelikož ve spisovém materiálu nebyla založena plná moc opravňující jej zastupovat v řízení před prvostupňovým orgánem, ale ani před žalovaným. Taktéž namítá, že městský soud dospěl ke špatnému právnímu závěru, jestliže zmocnění výše uvedeného advokáta dovodil z plné moci udělené ještě před zahájením přestupkového řízení a ze substituční plné moci, jíž JUDr. Vymazal zmocnil v řízení o žalobě další advokátku k nahlížení do spisu. Pokud by spisový materiál obsahoval plnou moc pro JUDr. Vymazala, nejednalo se o plnou moc, kterou by stěžovatel udělil jako fyzická podnikající osoba, nýbrž pouze jako fyzická osoba. Podle stěžovatele tak oznámení o zahájení přestupkového řízení nebylo vůbec řádně doručeno. Touto vadou bylo zatíženo celé navazující řízení, a námitka prekluze proto měla být shledána důvodnou.

[11] Zatřetí stěžovatel sporuje posouzení přičitatelnosti jednání, za něž mu byla uložena pokuta ve výši 90 000 Kč. V kasační stížnosti uvádí, že žalovaný a ani městský soud neprokázali bez důvodných pochybností, že předmětné zásahy provedl nebo že jejich provedení zadal právě on jako podnikající fyzická osoba. Své závěry opřeli o neúplně zjištěný skutkový stav, zejména ohledně osoby provádějící meliorační práce, budování cesty a kácení porostu. Ve vztahu ke kácení dřevin mimo les zdůrazňuje, že práce provedla třetí osoba, přičemž nebylo bez důvodných pochybností prokázáno, že jednala na stěžovatelův pokyn jako podnikatele. Dále namítá, že sice provedení meliorace a úpravu cesty zajistil, avšak nikoli v rámci své podnikatelské činnosti, nýbrž jako vlastník dotčených pozemků. V neposlední řadě nesouhlasí se závěry městského soudu, který odpovědnost stěžovatele dovodil především ze stěžovatelova dřívějšího záměru realizovat projekt *Chrastice 2017*, aniž by byly k dispozici dostatečné důkazy o souvislosti vytýkaného jednání s jeho podnikatelskou činností.

[12] Začtvrté stěžovatel brojí proti závěru městského soudu, že dotčená lokalita představuje VKP údolní niva. Namítá, že soud i žalovaný se soustředili především na posouzení ekologických funkcí lokality, aniž by dostatečně ověřili, zda se jedná z věcného hlediska o údolní nivu. Podle stěžovatele městský soud pouze převzal argumentaci žalovaného. Samostatně se přitom nezabýval významem předloženého biologického hodnocení zpracovaného autorizovanou osobou ani námitkou, že závěry správních orgánů nebyly podloženy důkazem odpovídající důkazní síly. Současně poukazuje na rozpor s principem právní jistoty a legitimního očekávání, a to z důvodu, že předmětná lokalita není jako údolní niva vymezena ani v podkladech zveřejněných žalovaným. Provedené zásahy představovaly obnovu původních hydrogeologických poměrů v lokalitě prostřednictvím opravy poškozeného melioračního systému. Stěžovatel proto zpochybňuje závěr, že by jejich důsledkem bylo nepřípustné narušení chráněných přírodních hodnot v podobě tvrzeného VKP údolní niva.

[13] Pátý okruh kasačních námitek se týká nesprávného posouzení otázky, zda dotčená lokalita představovala biotop zvláště chráněného druhu chřástala polního. Stěžovatel namítá, že městský soud nepřihlédl k závěrům biologického hodnocení zpracovaného Mgr. Kočvarou a ani k Souhrnu doporučených opatření pro ptačí oblast Kralický Sněžník, z nichž podle něj nevyplývá opakovaný výskyt tohoto druhu v předmětné lokalitě. Taktéž městský soud dle stěžovatele neprovedl navržený

výslech svědkyně a řádně se nevypořádal s jeho výhradami vůči průkaznosti údajů z Nálezové databáze ochrany přírody a dalších podkladů, z nichž žalovaný vycházel.

[14] Ke kasační stížnosti se vyjádřil žalovaný. Upozornil, že skutečnosti namítané v kasační stížnosti se značně shodují s námitkami uplatněnými v žalobě, s nimiž se dostatečně vypořádal již žalovaný ve svém rozhodnutí, ale taktéž i městský soud ve svém rozsudku. K námitce rozporu mezi výrokem a odůvodněním žalovaný uvedl, že se jedná o zjevnou nesprávnost v označení výměry vykáceného porostu, kterou napravil opravným rozhodnutím. Ve vztahu k námitce prekluze se žalovaný přiklonil k závěrům městského soudu. Považuje oznámení o zahájení přestupkového řízení za materiálně doručené, přičemž z tohoto důvodu nemohlo ve stěžovatelově případě dojít k prekluzi. Za nedůvodné označil žalovaný i námitky týkající se přičitatelnosti jednání, existence VKP údolní niva a biotopu zvláště chráněného druhu chřástala polního. Dále zdůraznil, že provedené důkazy dostatečně prokázaly odpovědnost stěžovatele i existenci dotčených chráněných hodnot. Současně žalovaný odmítl výhrady směřující proti použitelnosti údajů z nálezové databáze ochrany přírody a krajiny i proti závěrům Agentury ochrany přírody a krajiny.

[15] Do řízení o kasační stížnosti se jako osoba zúčastněná na řízení přihlásil Okrašlovací spolek čelákovický. V dokumentu zaslaném Nejvyššímu správnímu soudu a v jeho následném doplnění spolek uvedl, že se jeho členové dlouhodobě podílejí na biologickém průzkumu dotčené lokality a mají zájem na ochraně přírody a na její nápravě. Spolek taktéž uvádí, že disponuje odbornými poznatky, které mohou být významné pro posouzení věci. V neposlední řadě spolek podotýká, že právě jeho aktivita a jeho podněty upozornily na jednání stěžovatele v dané lokalitě, což vedlo k zahájení přestupkového řízení se stěžovatelem. Závěrem spolek poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2025, č. j. 8 As 134/2024 - 86, kdy ekologickému spolku bylo přiznáno postavení osoby zúčastněné na řízení v obdobných případech. Z těchto důvodů spolek žádal o postavení osoby zúčastněné na řízení v řízení o kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

A) Osoba zúčastněná na řízení

[16] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že Okrašlovací spolek čelákovický není osobou zúčastněnou na řízení podle § 34 odst. 1 s. ř. s.

[17] Podle § 28 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „s. ř."), je opomenutým účastníkem „*ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak. O tom, zda osoba je či není účastníkem, vydá správní orgán usnesení, jež se oznamuje pouze tomu, o jehož účasti v řízení bylo rozhodováno, a ostatní účastníci se o něm vyrozumí. Postup podle předchozí věty nebrání dalšímu projednávání a rozhodnutí věci.*". Dle § 84 odst. 1 s. ř. pak platí, že „*Osoba, která byla účastníkem, ale rozhodnutí jí nebylo správním orgánem oznámeno, může podat odvolání do 30 dnů ode dne, kdy se o vydání rozhodnutí a řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, dozvěděla, nejpozději však do 1 roku ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno poslednímu z účastníků, kterým ho správní orgán byl oznámil; zmeškání úkonu nelze prominout. Ustanovení tohoto odstavce neplatí pro účastníky uvedené v § 27 odst. 1.*"

[18] Spolek svou argumentaci směřující k účastenství v řízení o kasační stížnosti opírá o skutečnost, že jej ČIŽP měla přizvat jakožto účastníka řízení, popřípadě jej měla informovat o zahájeném přestupkovém řízení. Z toho důvodu se spolek domáhá svých práv jakožto domnělý opomenutý účastník v řízení o kasační stížnosti, neboť to bylo právě a až po uveřejnění napadeného rozsudku městského soudu, kdy se spolek o vedení řízení a jeho výsledcích poprvé dozvěděl.

[19] Posouzení, zda byl spolek opomenutým účastníkem předpokládá ověření existence, obsahu a časové platnosti jeho žádosti podle § 70 odst. 2 ZOPK, dále posouzení její věcné a místní specifikace a taktéž toho, zda se také jeho žádost vztahovala na nyní posuzované řízení. Tyto otázky má nicméně posoudit příslušný prvostupňový orgán, kterým je v tomto případě Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Olomouc. Měl-li spolek za to, že je opomenutým účastníkem správního řízení, měl se svého procesního postavení domáhat prostředky upravenými správním řádem, a to konkrétně podle § 28 odst. 1 s. ř., či následně využít možnosti odvolání jako tvrzený opomenutý účastník podle § 84 s. ř.

[20] Není smyslem řízení o kasační stížnosti tento zákonem předvídaný postup nahrazovat. Předmětem řízení o kasační stížnosti je přezkum zákonnosti rozsudku městského soudu, nikoliv prvotní posouzení, zda spolek splnil podmínky účastenství ve správním řízení. Přiznání postavení osoby zúčastněné na řízení podle § 34 s. ř. s. nelze využít jako náhradu procesních prostředků určených k ochraně tvrzeného opomenutého účastníka správního řízení (viz obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2020, č. j. 9 As 290/2018 - 26). Ani skutečnost, že se spolek o řízení dozvěděl až po vydání rozsudku městského soudu, jej nezbavovala možnosti obrátit se v tomto případě nejprve na prvostupňový správní orgán a domáhat se posouzení svého tvrzeného účastenství.

[21] Právní názor vyjádřený v rozsudku NSS ze dne 30. 4. 2025, č. j. 8 As 134/2024 - 86, na který spolek ve svých podáních odkazuje, na výše uvedeném nic nemění. V odkazované věci se jednalo o přezkum rozhodnutí přímo povolujícího záměr s možnými dopady na životní prostředí a ze správního spisu současně vyplývaly indicie o vztahu spolku k tomuto záměru. V nynější věci je naproti tomu předmětem řízení rozhodnutí o odpovědnosti stěžovatele za již uskutečněné přestupkové jednání a ze spisu nevyplývaly žádné skutečnosti, podle nichž měl městský soud spolek identifikovat jako potenciální OZNŘ. Z toho důvodu nejsou závěry citovaného rozsudku bez dalšího přenositelná na projednávanou věc.

B) Přípustnost a důvodnost stížnosti

[22] Kasační stížnost je včasná, podaná osobou oprávněnou, zastoupenou advokátem a je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[23] Kasační stížnost **není** důvodná.

[24] Stejně jako městský soud, i Nejvyšší správní soud rozdělil kasační námitky do tematických okruhů kasačních námitek, které vypořádá společně. Těmito okruhy jsou námitky týkající se 1) opravného rozhodnutí; 2) nesprávného doručování a prekluze; 3) přičitatelnosti jednání; 4) zásahu do VKP údolní niva a zásahu do biotopu chráněného druhu živočicha chřástala polního.

B. 1. Opravné rozhodnutí

[25] V prvé řadě se NSS zabýval okruhem námitek týkajících se vnitřní rozpornosti rozhodnutí žalovaného. Tu stěžovatel spatřuje v nesouladu výrokové části a odůvodnění rozhodnutí žalovaného, kdy ve výroku žalovaný uvádí odstranění dřevin rostoucích mimo les o výměře 650 m^2, zatímco v odůvodnění vychází z výměry 600 m^2. Městský soud podle stěžovatele pochybil, pokud se s námitkou vnitřní rozpornosti rozhodnutí žalovaného věcně nevypořádal. Žalovaný dále městskému soudu vytýká, že pracoval s původním zněním rozhodnutí, nikoliv rozhodnutím opravným.

[26] Opravu zřejmých nesprávností upravuje § 70 s. ř., který stanoví, že „*Opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením provede správní orgán, který rozhodnutí vydal. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí, vydá o tom správní orgán opravné rozhodnutí.*“.

[27] Judikatura připouští použití tohoto institutu na zjevné omyly ohledně údajů, které jsou však dostatečně podloženy zjištěními prokazujícími jejich správné znění a zřejmost takové nesprávnosti vyplývá především z porovnání výroku rozhodnutí s jeho odůvodněním, případně i z jiných souvislostí (srov. např. nález ÚS ze dne 11. 3. 2003, sp. zn. II. ÚS 237/02; rozsudky NSS ze dne 15. 1. 2024, č. j. 4 As 284/2022 - 160, či ze dne 24. 10. 2008, č. j. 4 Ads 125/2008 - 174). Opravným usnesením (v případě správních orgánů opravným rozhodnutím) přitom nelze doplňovat, nahrazovat či jinak obsahově měnit výrok opravovaného rozsudku či rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2007, č. j. 4 Ans 3/2006 - 123, č. 1177/2007 Sb. NSS).

[28] Nejvyšší správní soud v nyní projednávaném případě dospěl k závěru, že oprava údaje ve výroku rozhodnutí žalovaného je chybou, kterou lze opravit podle § 70 s. ř. Z odůvodnění rozhodnutí i z podkladů obsažených ve správním spise soustavně vyplývá, že byly odstraněny dřeviny rostoucí mimo les o výměře 600 m². Jediným odlišným údajem je právě pouze číselný údaj ve výroku rozhodnutí. Správný údaj tedy nebyl výsledkem nového hodnocení důkazů ani dodatečné změny skutkových závěrů žalovaného, nýbrž byl již v době vydání rozhodnutí jednoznačně podložen obsahem spisu a jeho odůvodněním. Opravou údaje 650 m² na 600 m² nedošlo ke změně rozsahu oproti skutku, který správní orgány ve skutečnosti posuzovaly, ani k rozšíření odpovědnosti stěžovatele. Žalovaný pouze uvedl výrok do souladu se skutkovými závěry, z nichž při rozhodování po celou dobu vycházel a které rovněž obsahoval text jeho odůvodnění. Takový postup odpovídá účelu § 70 s. ř.

[29] Stěžovatel navíc v žalobě pouze poukázal na odlišnost výše uvedených údajů, aniž by konkrétně vysvětlil, proč nemohlo jít o zřejmou nesprávnost, kterou nelze opravit vydáním opravného rozhodnutí podle § 70 s. ř., a jak tato písařská chyba byla způsobilá zasáhnout do jeho procesních práv či ovlivnit zákonnost rozhodnutí žalovaného. Jediným předloženým důvodem byla možná moderace výše peněžité pokuty, se kterou se městský soud vyčerpávajícím způsobem vypořádal v bodech 91–97 svého rozsudku. Z toho důvodu nelze přisvědčit stěžovatelově námitce, že by se městský soud námitce vůbec nevěnoval. Její věcné vypořádání nicméně s ohledem na tvrzení stěžovatel logicky podřadil pod vypořádání námitky týkající se moderace uložené pokuty.

B.2. Nesprávné doručování a prekluze

[30] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval okruhem kasačních námitek týkajících se nesprávného doručování stěžovateli, ale taktéž i nezmocněnému právnímu zástupci stěžovatele a na ně navazující otázkou prekluze. Stěžovatel namítá nesprávné posouzení prekluze městským soudem, a to z několika důvodů. Prvním důvodem je nesprávné doručování do datové schránky a následné vyhodnocení městského soudu materiálních účinků doručení. Zadruhé městský soud nesprávně posoudil existenci plné moci v přestupkovém řízení, když ji vyvodil z dokumentů předložených před zahájením samotného řízení o přestupku. V neposlední řadě nesprávné posouzení prekluze dle stěžovatele vyplývá ze skutečnosti, že plnou moc stěžovatel podepsal jakožto fyzická osoba, nikoliv jako podnikající fyzická osoba.

[31] První předkládanou námitkou je nesprávné doručení oznámení o zahájení přestupkového řízení a dalších dokumentů, které stěžovatel obdržel v rámci prvostupňového řízení, a nesprávné vyhodnocení městským soudem, že došlo k materiálnímu účinku doručení.

[32] V rozsahu tvrzení, že měl prvostupňový správní orgán doručovat do datové schránky stěžovatele jako podnikající fyzické osoby, namísto datové schránky fyzické osoby, není mezi stěžovatelem a městským soudem sporu. Městský soud v rozsudku v bodech 54 a 55 konstatoval, že ve zkoumaném případě správní orgán doručoval do nesprávné datové schránky stěžovatele.

[33] Dle ustálené judikatury NSS není nicméně účelem doručení samoúčelné naplnění formálních požadavků procesních předpisů, nýbrž seznámení adresáta s obsahem písemnosti a vytvoření prostoru pro uplatnění jeho procesních práv. Pokud je nepochybné, že se adresát s obsahem doručované písemnosti fakticky seznámil a mohl na ni procesně reagovat, je naplněna materiální funkce doručení (srov. např. rozsudky NSS ze dne 20. 9. 2017, č. j. 6 As 45/2017 - 34; ze dne 29. 7. 2011, č. j. 8 As 31/2011 - 88; ze dne 16. 12. 2010, čj. 1 As 90/2010 - 95, a tam dále citovaná judikatura; analogicky srov. rovněž usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 11. 2025, č. j. 1 Afs 206/2023-103).

[34] V posuzovaném případě stěžovatel sice v kasační stížnosti namítá nesprávné vyhodnocení materiálního účinku, ke kterému měl městský soud dospět na základě toho, že bylo doručováno i právnímu zástupci stěžovatele. Jedná se nicméně o nepřesnou interpretaci závěru, který městský soud uvádí v rozsudku (bod 55). Městský soud materiální účinky doručení vyvodil ze skutečnosti, že i když bylo stěžovateli doručováno do nesprávně datové schránky, měl možnost se s obsahem písemností seznámit a podniknout další procesní kroky. Ty mohl činit sám, nebo prostřednictvím právního zástupce. Vzhledem k procesní aktivitě, kterou stěžovatel vyvinul prostřednictvím svého právního zástupce, bylo dle městského soudu postaveno na jisto, že se s oznámením o zahájení přestupkového řízení seznámil. Městský soud tedy nespojil materiální účinky doručení primárně s doručováním právnímu zástupci, o kterém stěžovatel tvrdí, že jej nezmocnil, nýbrž se skutečností, že se s písemnostmi stěžovatel zjevně seznámil. Z toho důvodu Nejvyšší správní soud vyhodnotil tuto kasační námitku jako nedůvodnou.

[35] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval druhou částí kasačních námitek, které se týkaly udělení plné moci právnímu zástupci JUDr. Tomáši Vymazalovi. Tento okruh námitek zahrnuje tři různé argumenty: 1) neexistence plné moci; 2) udělení plné moci jako fyzická osoba, nikoliv jako podnikající fyzická osoba; a 3) povaha plné moci, ze kterých stěžovatel odvíjí účinnost doručení oznámení, včasnost zahájení řízení o přestupku a případnou prekluzi.

[36] NSS se nejdříve věnoval námitce směřující proti existenci plné moci. Městský soud dle názoru NSS nepochybil, pokud existenci zastoupení dovodil rovněž ze substituční plné moci, která výslovně ve své textaci odkazovala na plnou moc udělenou stěžovatelem dne 21. 8. 2018 advokátovi JUDr. Vymazalovi, a z úředního záznamu o nahlížení do spisu. Jeho závěr navíc potvrzuje samotná původní plná moc založená v prvostupňovém správním spisu (č. l. 70), která nejen že zmocňuje výše zmíněného advokáta, ale taktéž jej opravňuje k ustanovení zástupce. Advokát tohoto oprávnění využil, když pro konkrétní úkon (nahlížení do spisu) v konkrétním případě (posuzovaném přestupkovém řízení) udělil plnou moc Mgr. Haně Líšňové. Tyto listiny sice nenahrazují původní plnou moc, ale potvrzují, že zmocnění založené touto plnou mocí bylo ve vztahu ke konkrétnímu řízení skutečně vykonáváno. Tvrzení stěžovatele, že JUDr. Vymazal nebyl k jeho zastoupení zmocněn z důvodu neexistence plné moci před prvostupňovým orgánem, proto nemá podle NSS oporu ve spisu.

[37] NSS nepřisvědčil ani argumentaci stěžovatele, podle níž měla být předmětná plná moc udělena stěžovatelem pouze jako fyzickou osobou, nikoli jako podnikající fyzickou osobou, proti které bylo vedeno přestupkové řízení. Při posouzení této námitky vycházel NSS ze skutečnosti, že právní řád rozlišuje fyzické a právnické osoby jako dva základní druhy právních subjektů. Podnikající fyzické osoby nejsou v tomto systému třetí kategorií. Jedná se pouze o osoby fyzické, které jsou zároveň podnikateli. Fyzická osoba a podnikající fyzická osoba nicméně nepředstavují dvě odlišné osoby, ale tutéž osobu vystupující v různých právních vztazích. Skutečnost, že některé právní předpisy pro specifické účely rozlišují mezi fyzickou osobou a podnikající fyzickou osobou (jako rovněž zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů), sama o sobě neznamená, že by bylo možné bez dalšího dovozovat existenci dvou samostatných okruhů oprávnění či zastoupení. Pro případné rozlišení zastoupení je rozhodující obsah projevu vůle zmocnitele vyjádřené v samotné textaci plné moci. Jestliže zmocnitel udělil právnímu zástupci oprávnění zastupovat jej ve všech právních věcech, nelze bez výslovného omezení dovozovat, že by se takové zmocnění vztahovalo pouze na některé jeho aktivity z důvodu, že je současně i podnikající fyzickou osobou.

[38] Ostatně výklad předkládaný stěžovatelem navíc není slučitelný ani s jeho vlastním dalším procesním postupem, když tutéž plnou moc ze dne 21. 8. 2018 předložil k prokázání zastoupení také v řízení o této kasační stížnosti. Tímto postupem sám vychází z toho, že plná moc zahrnuje i zastupování ve věcech souvisejících s jeho podnikáním a navazující soudní přezkum. Pokud není skutečným cílem podobného počínání stěžovatele klást zdánlivé procesní pasti, které mají být „zužitkovány" v dalších fázích řízení, pak nelze tvrdit, že ve správním řízení se na něj plná moc jako na podnikající fyzickou osobu nevztahovala, ale před Nejvyšším správním soudem zničehonic již ano. NSS dodává, že nemá pochyb o tom, že předložená plná moc je plně způsobilá prokázat zastoupení stěžovatele v řízení o kasační stížnosti.

[39] Poslední námitkou týkající se plné moci bylo, že plná moc byla udělena podle § 33 odst. 2 písm. d) s. ř. Mohla proto vyvolat účinky vůči správnímu orgánu až svým předložením v konkrétním řízení. Pro posouzení věci však není rozhodné, pod které písmeno § 33 odst. 2 s. ř. stěžovatel plnou moc dodatečně podřazuje. Podstatné je, zda plná moc byla prvostupňovému orgánu předložena a v jeho spise uložena již před zahájením přestupkového řízení. Nejde tedy o situaci, v níž by se správní orgán dovolával plné moci, která mu nebyla vůbec předložena nebo byla založena v jiném spise u stejného správního orgánu či jiného správního orgánu. Taktéž, pokud stěžovatel nechtěl, aby jej výše zmíněný právní zástupce zastupoval v samotném přestupkovém řízení, mohl se proti této situaci procesně bránit, a to například odvoláním plné moci nebo nahrazením jinou plnou mocí dle § 33 odst. 1 s. ř. Vzhledem k tomu, že tak stěžovatel neučinil a nadále vyvíjel procesní aktivitu prostřednictvím právního zástupce JUDr. Vymazala, neshledává Nejvyšší správní soud ani tuto námitku za důvodnou.

B. 3. Přičitatelnost jednání třetích osob stěžovateli jakožto podnikající fyzické osobě

[40] Námitky zpochybňující přičitatelnost posuzovaných zásahů stěžovateli Nejvyšší správní soud taktéž vyhodnotil jako nedůvodné. Stěžovatel v tomto okruhu námitek vytýká městskému soudu a žalovanému, že jejich závěry jsou vnitřně rozporné. Nebylo postaveno najisto, že jednání třetích osob mu může být přičitatelné, natož přičitatelné jemu jako podnikající fyzické osobě.

[41] Vnitřní rozpor stěžovatel spatřuje ve vyhodnocení městského soudu a žalovaného, že nechal vybudovat melioraci a cestu prostřednictvím pana Váni, který však provedení těchto prací popřel. Městský soud vycházel jednak z vyjádření stěžovatele ze dne 19. 5. 2023, podle něhož sám přiznal, že nechal vybudovat melioraci a linii zpevněné cesty, a jednak z výpovědi pana Váni,

který uvedl, že provedl pouze rozhrnutí štěrku a odstranění části zapojeného porostu, nikoliv samotnou melioraci či výstavbu cesty.

[42] Tyto výpovědi si však navzájem neodporují a mohou obstát vedle sebe. Z vyjádření stěžovatele plyne, že provedení meliorace a cesty zajistil, zatímco výpověď pana Váni pouze vylučuje, že by tyto práce osobně provedl právě on. Pro závěr o přičitatelnosti, jak jej hodnotil městský soud a žalovaný, není přitom samo o sobě rozhodné, která konkrétní třetí osoba práce fyzicky vykonala, ale zdali bylo prokázáno, že jejich provedení zadal či zajistil stěžovatel. Z toho důvodu neshledal NSS námitku vnitřní rozpornosti rozsudku městského soudu za důvodnou.

[43] Závěr městského soudu a žalovaného o podnikatelské povaze jednání přitom nebyl založen pouze na vlastnictví pozemku. Městský soud a správní orgán vycházely při hodnocení ze skutečnosti, že meliorační a terénní úpravy, budování zpevněné cesty, rozhrnutí štěrku a odstranění porostu byly provedeny na pozemcích dotčených záměrem „Chrastice 2017“, jehož realizaci stěžovatel dříve prosazoval. Jednotlivé práce spolu věcně, místně i účelově souvisely a směřovaly k úpravě lokality, aby byla využitelná právě pro uskutečnění tohoto záměru. Stěžovatel sice tvrdí, že šlo pouze o výkon jeho vlastnické povinnosti udržovat meliorační zařízení, toto tvrzení však nevysvětluje rozsah všech provedených zásahů ani jejich vzájemnou návaznost. Samotné vlastnictví pozemků proto sice odpovědnost stěžovatele nezakládá, současně však nevylučuje, že na nich jednal v souvislosti se svou podnikatelskou činností.

[44] Jiný závěr neodůvodňuje ani role pana Hajtmara při zadání kácení panu Váňovi. Stěžovatel poukazuje na to, že pan Hajtmar nebyl jeho zaměstnancem, nýbrž zaměstnancem společnosti KRALIČÁK s. r. o., jejímž je nicméně stěžovatel jednatelem. Samotná existence tohoto pracovněprávního vztahu však neprokazuje, že pan Hajtmar při zadání prací jednal jménem uvedené společnosti a na její účet. Ze správního spisu nevyplynula žádná věcná ani právní vazba společnosti KRALIČÁK s. r. o. k dotčeným pozemkům, posuzovanému záměru nebo provedenému kácení. Městský soud a ani žalovaný proto nepochybil, pokud pouhý pracovněprávní vztah pana Hajtmara ke společnosti nepovažoval za důvod k přičtení prací této právnické osobě.

[45] Stěžovatel tedy rozlišuje mezi svým jednáním jako vlastníka pozemků, podnikající fyzické osoby a jednatele společnosti KRALIČÁK s. r. o., aniž toto rozlišení podkládá objektivními okolnostmi provedených zásahů. Rozhodující přitom není jeho dodatečné označení role, v níž měl podle svého názoru jednat, ale skutečná povaha a účel jeho jednání. Vlastní vyjádření stěžovatele, výpověď pana Váni a souvislost jednotlivých prací se záměrem „Chrastice 2017“ poskytují dostatečnou oporu pro závěr, že stěžovatel provedení posuzovaných zásahů zajistil v souvislosti se svou podnikatelskou činností.

B. 4. Námitky týkající se VKP údolní niva a biotop ZCHD chřástala polního

[46] Ani kasační argumentace týkající se odborných podkladů a hodnocení dotčené lokality nemůže vést ke zrušení napadeného rozsudku. Městský soud se odbornými podklady zabýval a podrobně vysvětlil (konkrétně v bodech 69–73 a 85–88 napadeného rozsudku), proč považoval závěry žalovaného za podložené. Vypořádal význam biologického hodnocení, nálezové databáze i znaleckého posudku AOPK. Objasnil, proč jednotlivé podklady ve svém souhrnu podporují závěry správních orgánů. Stěžovatel proti těmto úvahám nestaví konkrétní výhradu, ale pouze prosazuje vlastní hodnocení odborných podkladů. NSS však nepřísluší znovu, bez konkrétní kasační polemiky, poměřovat jednotlivé podklady a nahrazovat jejich hodnocení provedené správními orgány a přezkoumané městským soudem.

[47] Odlišnou povahu má tvrzení, podle něhož se městský soud nevypořádal se závazností biologického hodnocení zpracovaného autorizovanou osobou a s požadavkem, aby správní orgány jeho závěry vyvrátily podkladem stejné nebo vyšší důkazní síly. Takto formulovanou námitku však stěžovatel v žalobě neuplatnil. V řízení před městským soudem netvrdil, že biologické hodnocení je pro správní orgány závazné, ani z tohoto důvodu nenavrhl doplnění dokazování či provedení konkrétního důkazu. Městskému soudu tudíž nelze vytýkat, že nezodpověděl argument, který před ním stěžovatel nevznesl.

[48] Uvedené tvrzení současně nepředstavuje pouhé rozvinutí již uplatněného žalobního bodu ani reakci na argumenty městského soudu. Stěžovatel jím nově nastoluje novou otázku zvláštní závaznosti a důkazní síly biologického hodnocení, kterou mohl uplatnit již v žalobě. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. je přitom kasační stížnost nepřípustná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl. V tomto rozsahu proto Nejvyšší správní soud nemůže novou kasační argumentaci věcně projednat.

IV. Závěr a náklady řízení

[49] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[50] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný. Nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, NSS náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. října 2026

L. S.

Michal Bobek v. r.
předseda senátu